

<http://www.capv.cz/index.php/konference/aktualni-konference>

<https://docs.google.com/forms/d/1eVCWsGjKNGQqU5Y7jhJnxHxfilhwPkP7hX8KMrzqlL4/viewform>

15.4. 2016,
Sekce

Název příspěvku (posteru, symposia) v ČJ *

(max. 150 znaků vč. mezer)

Název příspěvku (posteru, symposia) v AJ *

(max. 300 znaků vč. mezer)

Strategie řízení třídy u studentů učitelství na praxích z hlediska jejich otevřenosti vůči zkušenosti: dotazníkové šetření

Classroom Management Strategies of Student Teachers on their Teaching Practice and their Openness to Experience: A Survey Study

Jan Mareš, Kateřina Vlčková, Jan Širůček

Klíčová slova v ČJ *

(max. 100 znaků vč. mezer; slova uvádět malými písmeny a jednotlivá slova oddělovat středníkem), nyní 97

Klíčová slova v AJ *

(max. 100 znaků vč. mezer)

Strategie řízení třídy; kognitivní otevřenost; studenti učitelství; učitelská praxe

Classroom management strategies; cognitive openness; student teachers; teaching practice

Cíle v ČJ *

max. 600 znaků vč. mezer), nyní 514

Cíle v AJ *

(max. 600 znaků vč. mezer), nyní 537

Cílem příspěvku je představit výsledky dotazníkového šetření strategií řízení třídy u studentů učitelství na praxích na druhém stupni základních škol, a to ve vztahu k jejich otevřenosti vůči zkušenosti, resp. kognitivní otevřenosti, jakožto jednou z klíčových osobnostních charakteristik ovlivňujících řízení třídy. Dílčím cílem je také diskutovat o zkušenostech s použitím české verze dotazníku *Behavioral and Instructional Management Scale* – BIMS (Martin & Sass, 2010) a *Need for (Cognitive) Closure Scale* – NFCS (Roets & Van Hiel, 2011, česká verze Širůček, 2014).

The aim of the paper is to present results of a survey study on classroom management strategies of student teachers on their long term teaching practice in lower secondary classes from the point of view of their cognitive openness, i.e. openness to experience which is one of the key personal characteristics influencing classroom management. Another aim is to discuss experience using the Czech version of *Behavioral and Instructional Management Scale* – BIMS (Martin & Sass, 2010) and *Need for (Cognitive) Closure Scale* – NFCS (Roets & Van Hiel, 2011, Czech version by Širůček, 2014).

Teoretická východiska v ČJ * 947

(max. 1000 znaků vč. mezer)

Teoretická východiska v AJ * 974

(max. 1000 znaků vč. mezer)

Řízení třídy lze nahlížet jako systém strategií používaných učitelem za účelem ovlivnění fyzického a psychosociálního prostředí třídy tak, aby posilovalo učení (Christofferson, Sullivan, & Bradley, 2015) a žáci dosahovali dobrých výsledků. Řízení třídy a práce s disciplínou ve třídě představují klíčové dovednosti učitele (Stronge, Ward, & Grant, 2011) a pro začínající učitele jsou velkou výzvou (Bromfield, 2006; Dickson et al., 2014), se kterou často bojují, ačkoli umí zprostředkovat učivo (Stoughton et al., 2007). Otevřenost vůči zkušenosti je jednou z klíčových proměnných hrajících roli při řízení třídy. V současnosti je důraz kladen na pozitivní podporu chování žáků spíše než na dílčí disciplinační opatření (reaktivní strategie řízení) s cílem podpořit pozitivní klima třídy (Mitchell, Bradshaw, & Knoff, 2013). Proaktivní strategie jsou realizované pomocí výukových pokynů a podpory autoregulace žáků (Wallace, Sung, & Williams, 2014).

Classroom management (CM) can be viewed as a system of strategies employed by a teacher to influence the physical and social space of the classroom to foster an environment where *learning* can be enhanced (Christofferson, Sullivan, & Bradley, 2015). *Classroom management skills* are crucial for teachers and support student high *achievement* (Stronge, Ward, & Grant, 2011). One of the biggest challenges faced by *student teachers* are CM and discipline (Bromfield, 2006; Dickson et al., 2014). Openness to experience is one of the key variables playing role in the classroom management. Nowadays there is growing emphasis on the use of *positive behaviour supports* rather than exclusionary discipline strategies (*reactive strategies*) to promote a positive classroom environment (Mitchell, Bradshaw, & Knoff, 2013). *Proactive strategies* are enacted through instructional interactions, teachers' scaffolding of students' self-regulation (Wallace, Sung, & Williams, 2014).

Metodologie v ČJ * 510

(max. 600 znaků vč. mezer)

Metodologie v AJ *

(max. 600 znaků vč. mezer)

Strategie řízení třídy studentů učitelství v prvním ročníku navazujícího magisterského studia učitelství na PdF MU jsme měřili pomocí naší české on-line verze dotazníku *Behavioral and Instructional Management Scale* – BIMS (Martin & Sass, 2010) a otevřenost vůči zkušenosti pomocí *Need for (Cognitive) Closure Scale* – NFCS (Roets & Van Hiel, 2011) v adaptaci Širůčka (2014). Zkoumaných 239 studentů (úplný výběr daného ročníku) bylo na prvních formálních praxích na druhém stupni základních škol v jarním semestru 2016.

Classroom management strategies of student teachers in the first year of their master study programme at the Faculty of Education of Masaryk University were measured by our Czech version of *Behavioral and Instructional Management Scale* – BIMS (Martin & Sass, 2010) and openness to experience by *Need for (Cognitive) Closure Scale* – NFCS (Roets & Van Hiel, 2011) in Czech adaptation (Širůček, 2014). 239 students (complete sampling) were on their first formal teaching practice in lower secondary classes in the spring semester of 2016.

Závěry v ČJ *

(max. 600 znaků vč. mezer)465

Závěry v AJ *

(max. 600 znaků vč. mezer)

Dotazník NFC vykazuje na vzorku studentů učitelství velmi dobré psychometrické vlastnosti. V příspěvku se zaměříme na to, zda a případně v jakých aspektech se studenti učitelství odlišují z hlediska jejich otevřenosti vůči zkušenosti od populační normy (Širůček, 2014). Předběžné výsledky ukazují vazbu otevřenosti vůči zkušenosti a deklarovaných strategií řízení třídy. Výsledky budou využívány pro podporu reflexivní praxe studentů učitelství na PdF MU.

Studie byla podpořena GAČR v projektu Strategie řízení třídy u studentů učitelství a zkušených učitelů (jejich "cvičných učitelů") na druhém stupni základní školy (GA16-02117S).

The NFCS shows good psychometrical properties on the student teachers sample. In our paper we focus on the research question if and alternatively in which areas student teachers differ from the population norm (Širůček, 2014) based on their openness to experience. Preliminary findings show relation of openness to experience with declared classroom management strategies. The results will be used to support reflective practice of student teachers during their study.

The study was founded by the Czech Science Foundation in project GA16-02177S Classroom Management Strategies of Student Teachers and Experienced Teachers (Their Mentors) in Lower Secondary Education (2016-2018).

Bibliografie *

(max. 1000 znaků vč. mezer)1466

Christofferson, M., Sullivan, A., & Bradley, E. (2015). Preservice teachers' classroom management training. *Psychology in the Schools*, 52(3), 248–264.

Bromfield, C. (2006). PGCE secondary trainee teachers and effective behaviour management. *Support for Learning*, 21(4), 188–193.

Dickson, M. et al. (2014). Challenges faced by Emirati novice teachers. *Near and Middle Eastern Journal of Research in Education*, 2014(1).

Martin, N. K. & Sass, D. A. (2010). Construct Validation of the Behavior and Instructional Management Scale. *Teaching and Teacher Education*, 26(5), 1124-1135.

Mitchell, M., Bradshaw, C., & Knoff, H. (2013). Examining classroom influences on student perceptions of school climate. *Journal of School Psychology*, 51(5), 599–610.

Roets, A., & Van Hiel, A. (2011). Item selection and validation of a brief, 15-item version of the Need for Closure Scale. *Personality and Individual Differences*, 50(1), 90-94.

Širůček, J., Ĺápal, A., Linhartová, P. (2014). Potřeba poznávání: Studie psychometrických charakteristik zkrácené české verze Škály potřeby poznávání. *Československá psychologie*, 58, 1, 52-61.

Stoughton, E. et al. (2007). "How will I get them to behave?": Pre-service teachers reflect on classroom management. *Teaching and Teacher Education*, 23(7), 29–51.

Stronge, J. H., Ward, T. J., & Grant, L. W. (2011). A cross-case analysis of the connection between teacher effectiveness and student achievement. *Journal of Teacher Education*, 62, 339–355.

Wallace, T., Sung, H., & Williams, J. (2014). The defining features of teacher talk within autonomy supportive classroom management. *Teaching and Teacher Education*, 42, 54–64.

Poznámky